

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

Föredraganden:
Malin Ek Lindqvist

DOM
2014-02-13
Meddelad i
Karlstad

Mål nr
4846-13

SÖKANDE

Saova Konsult AB, 556606-7491
Box 67
665 22 Kil

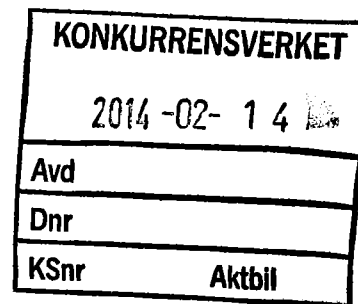
MOTPART

Värmlandstrafik AB, 556206-4641
Tallbacksvägen 2
684 30 Munkfors

Ombud: Advokat Roger Hagman
Box 45030
104 30 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Saova Konsult AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 102500

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 568 651 12 Karlstad	Rådhuset, Stora torget	054-14 85 00 E-post: forvaltningsrattenikarlstad@dom.se www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se	054-14 85 30	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Värmlandstrafik AB (Värmlandstrafik) genomför en offentlig upphandling av skoltrafik från och med tidtabellskifte december 2014 till tidtabellskiftet december 2024 och anbuderna ska ha kommit in senast den 15 oktober 2013. Upphandlingen sker genom öppet förfarande och som tilldelningsgrund gäller det för Värmlandstrafik ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utifrån en i förfrågningsunderlaget angiven utvärderingsmodell.

PARTERNAS TALAN

Saova Konsult AB (Saova) yrkar att upphandlingen ska göras om med en kvalitetsutvärdering som är relevant för uppdraget med hänsyn till de i anbudsunderlaget redan ställda kraven som ska genomföras så att det är ställt utom tvivel att den genomförs på ett rättvist och objektivt sätt. Saova anför sammanfattningsvis följande. Att det mest ekonomiska anbudet ska antas samtidigt som skall-kraven är omfattande strider mot lagen. Då det finns ytterst lite utrymme för en entreprenör att påverka trafiken är den utökade utvärderingsmodellen av ringa betydelse för transporternas utförande och den kan inte göra ett anbud mera ekonomiskt fördelaktigt än ett annat. Värmlandstrafik planerar den trafik som ska utföras vilket minimerar entreprenörens möjlighet att påverka verksamheten på ett sådant sätt att kvalitén på densamma blir högre. Enligt anbudsunderlaget ska utvärderingen göras ute på företagen och utföras enligt en förutbestämd agenda, okänd för anbudsgivaren. Samma utvärdering användes då Värmlandstrafik tidigare upphandlade linjetrafiken i Värmlands län. Det kan därför inte uteslutas att vissa anbudsgivare redan känner till på vilket sätt utvärderingen går till på plats hos företaget och att andra riskerar att missgynnas. Om ett anbud med lägre pris kan förkastas till förmån för ett annat där anbudsgivaren kan visa att den uppfyller kriterierna i "språngbrädan" kommer Värmlandstrafik att betala ett högre pris än nödvändigt. Utformningen av kvalitetsutvärdering-

en gör att den endast visar hur anbudslämnande företag arbetar med administrativa frågor. Detta missgynnar mindre företag med få anställda där den dagliga kontakten inom företaget inte kräver den dokumentation som stora företag kräver.

Värmlandstrafik bestrider bifall till Saovas ansökan och anför sammanfattningsvis följande. Sammantaget omfattar upphandlingen en samarbetspartner som tillsammans med Värmlandstrafik ska leverera en väl fungerande tjänst till resenären. Av betydelse är då bland annat Värmlandstrafiks kvalitets- och miljökrav. För att utröna vilken eller vilka anbudsgivare som har de bästa förutsättningarna för att under utförandet bidra med det bästa mervärdet i arbetet med att – förutom köra buss – uppfylla Värmlandstrafiks mål har Värmlandstrafik fäst särskild vikt vid rutiner och arbetsmetodik. Rutiner och metodik som beskrivs i anbudsgivarnas självutvärdering och som därefter granskas av oberoende certifierade kvalitetsrevisorer med omfattande erfarenhet av motsvarande arbete. Frågorna och utvärderingsmodellen har varit tydliga för en normalt insatt och omsorgsfull anbudsgivare. Utvärderingsmodellen har varit kopplad till kontraktsföremålet som är en väl fungerande tjänst inklusive transporter, kvalitets- och miljöuppfyllelse samt medverkan i Värmlandstrafiks uppfyllelse av mål. Utvärderingskriteriet kvalitet har tagits med eftersom mycket stort värde fästs på den i utförande av uppdraget såväl i köruppdraget som i sättet genom av hela genomförandet. Genom småskalighet kan mindre företag utgöra svåra konkurrenter till större företag eftersom förutsättningarna för kontroll och överblick för företagets verksamhet då kan vara bättre. Värmlandstrafik hänvisar till Högsta förvaltningsdomstolens mål nr 4933-11.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Om en upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt nämnda bestämmelse i 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 12 kap. 1 § LOU anges att en upphandlande myndighet ska anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet ska i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

Av 12 kap. 2 § LOU framgår att den upphandlande myndigheten ska ange hur sådana kriterier som avses i 1 § andra stycket kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Bedömning och slutsats

Enligt Saova strider det mot lagen att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska antas samtidigt som skall-kraven är omfattande. Saova har däremot inte vänt sig mot något eller några särskilda specificerade krav. Saova har även anfört att Värmlandstrafik kommer att betala ett högre pris än nödvändigt på grund av att ett anbud med lägre pris kan förkastas till förmån för ett annat där anbudsgivaren kan visa att den uppfyller kriterierna i den så kallade språngbrädan. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska den upphandlande myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet. Den upphandlande myndigheten har möjlighet att ställa de olika krav som den anser sig behöva så länge det inte strider mot de allmänna principerna i lagen. Förvaltningsrätten kan inte se att kraven vare sig skulle vara för omfattande eller på annat sätt orimliga och inte heller att övriga kriterier som ställs ska leda till att Värmlandstrafik inte antar det ekonomiskt mest fördelaktiga anbud. Därmed finner förvaltningsrätten att det saknas skäl att bifalla Saovas ansökan på dessa grunder.

Saova har anfört att utformningen av utvärderingsmodellen strider mot likabehandlingsprincipen dels på grund av att samma utvärderingsmodell använts i en tidigare linjetrafikupphandling varför vissa anbudsgivare redan kan känna till hur utvärderingen går till på plats hos företaget, dels på grund av att mindre företag med få anställda missgynnas. Principen om likabehandling innebär att alla leverantörer ska behandlas lika och ges lika förutsättningar. Alla måste exempelvis få samma information och vid samma tillfälle. Den omständigheten att en utvärderingsmodell har tillämpats i tidigare upphandlingar kan inte, enligt förvaltningsrättens mening, anses stå i strid med LOU. Då det som utvärderas i efterfrågade beskrivningar och uppgifter om uppfyllelsegrad är företagets egna tillämpade system finner förvaltningsrätten att mindre företag inte har sämre möjligheter

att beskriva sina system och uppfyllelsegrad. Förvaltningsrätten finner därmed att Saova inte visat att Värmlandstrafik har brutit mot likabehandlingsprincipen och att detta har medfört att Saova lidit eller kan komma att lida skada. Då det inte heller i övrigt har framkommit skäl som utgör grund för att göra om upphandlingen ska Saovas ansökan avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Denna dom kan överklagas. Hur man överklagar, se bilaga (DV 3109/1B LOU).

Bo Forsberg